

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до форми та Порядку складання Звіту про
контрольовані операції»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції» (далі – проект наказу) розроблено згідно з підпунктом 39.4.2.1 підпункту 39.4.2 пункту 39.4 статті 39 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, з метою приведення у відповідність до Закону України від 16 січня 2020 року № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466), а також наказу Державної служби статистики України від 08 січня 2020 року № 32 «Про затвердження Переліку кодів країн світу для статистичних цілей» та наказу Державної митної служби України від 01 липня 2020 року № 234 «Про затвердження Перехідних таблиць від УКТЗЕД версії 2012 року до УКТЗЕД версії 2017 року».

Проектом наказу форма та Порядок складання Звіту про контрольовані операції (далі – Звіт) приводяться у відповідність до положень Кодексу, якими, зокрема, передбачено зміни та доповнення щодо:

визначення терміну «пов'язані особи» (для цілей трансфертного ціноутворення), яким, зокрема, збільшено поріг пов'язаності з 20 до 25 відсотків та запроваджено нову категорію пов'язаних осіб – «утворення без статусу юридичної особи» (підпункт 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Кодексу);

особливостей застосування методів трансфертного ціноутворення для контрольованих операцій з сировинними товарами та використання переліку джерел інформації для отримання котирувальних цін для таких товарів (підпункти 39.3.3.4 – 39.3.3.8 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 Кодексу);

зазначення платниками податків використаних джерел інформації з метою забезпечення виконання вимог щодо обґрунтування в документації з трансфертного ціноутворення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» (підпункт 39.4.6 пункту 39.4 статті 39 Кодексу);

використання під час здійснення перевірок з питань дотримання принципу «витягнутої руки» тих самих джерел інформації, що їх використовував платник податків (підпункт 39.5.3.2 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 Кодексу).

Основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Врегулювання зазначених питань не може бути здійснено за допомогою ринкових механізмів чи діючих регуляторних актів, оскільки необхідність внесення змін до форми Звіту та Порядку його складання обумовлено Законом № 466.

II. Цілі державного регулювання

Метою підготовки проекту наказу є приведення наказу Міністерства фінансів України від 18 січня 2016 року № 8 «Про затвердження форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції», зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2017 року № 468 та наказом Міністерства фінансів України від 10 червня 2019 року № 242, у відповідність до чинного законодавства та забезпечення зручності та зрозумілості для платників порядку складання Звіту.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердити зміни до форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції з метою приведення у відповідність до положень Кодексу
Альтернатива 2	Залишити без змін форму та Порядок складання Звіту про контрольовані операції

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	1) виконання прямих норм Закону № 466 щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим законом; 2) приведення у відповідність до положень Кодексу форми Звіту про	Відсутні. Виконання вимог наказу забезпечується в межах кошторисних витрат на утримання контролюючих органів

	контрольовані операції; 3) приведення у відповідність до положень Кодексу Порядку заповнення Звіту про контрольовані операції та конкретизація його положень; 4) уникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками при застосуванні положень Кодексу з питань складання Звіту	
Альтернатива 2	Відсутні	1) не дасть можливості виконати вимоги Закону № 466 щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим законом; 2) невідповідність форми Звіту положенням Кодексу, що набули чинності з 23.05.2020; 3) ускладнення адміністрування, пов'язане з обробкою показників Звіту, не передбачених чинною формою Звіту; 4) виникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками податку з питань складання Звіту

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні бюджетні витрати (ДПС) на адміністрування регулювання суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта	Відсутні. Виконання вимог наказу забезпечується в межах кошторисних витрат на утримання контролюючих органів
Альтернатива 2. Сумарні бюджетні витрати (ДПС) на адміністрування регулювання суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта	Неприйняття нормативно-правового акта призведе до ускладнення адміністрування, пов'язаного з обробкою Звітів, у тому числі під час моніторингу контрольованих операцій, з урахуванням поданих показників, не передбачених чинною формою Звіту. У часовому еквіваленті з розрахунку витрат на 1 працівника контролюючого органу час на обробку та перевірку Звіту без внесення змін до одного Звіту становитиме в середньому 1 годину. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 року № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів», зі змінами, розмір

	посадового окладу працівника територіального (регіонального) контролюючого органу становить 5300 грн або 31,93 грн/год. Сумарні витрати бюджету на адміністрування становитимуть 74077,60 грн/рік: $74077,60 \text{ грн/рік} = (1 \text{ (година)} * 31,93 * 2320^1)$ ¹ Кількість платників податку, які подають Звіт.
--	--

3. Проект наказу не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	870	1450	-	-	До 2 320
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	37	63	-	-	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Уникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками при застосуванні положень Кодексу з питань складання Звіту шляхом приведення нормативно-правового акту, яким затверджується форма та порядок складання Звіту про контрольовані операції, у відповідність до Закону № 466.	1) з урахуванням встановленого розміру мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2020 (4723 грн) грошові витрати суб'єкта господарювання на складання Звіту становлять 28,31 грн (мінімальна ЗП за 1 годину) * 4 години (час на складання 1 Звіту) = 113,24 гривні; 2) сумарні витрати суб'єктів господарювання (2320) становлять 262716,80 гривень; 3) подання відповідного Звіту буде здійснюватися в електронній формі з використанням наявного електронного підпису платника податків
Альтернатива 2	Відсутні	1) збільшення витрат часу на складання та заповнення

		платниками Звіту; 2) виникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками податку з питань складання Звіту у зв'язку з відсутністю нормативно-правового акту, яким вносяться зміни до форми та порядку складання Звіту про контрольовані операції відповідно до Закону № 466.
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці „Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта”)	У часовому еквіваленті з розрахунку витрат на 1 суб'єкта господарювання час на заповнення Звіту у середньому становитиме 4 години: $4 \text{ (години)} * 1 \text{ (1 раз на рік)} = 4 \text{ год./рік.}$ У вартісному еквіваленті з розрахунку мінімальної погодинної оплати праці – 28,31 грн/год.: $4 \text{ (години)} * 28,31 \text{ грн/год.} = 113,24 \text{ грн/рік.}$ Сумарний обсяг витрат платників, які подаватимуть Звіт, в середньому за рік становитиме 262716,80 грн/рік. (113,24 * 2320¹). ¹ Кількість платників, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта в частині складання Звіту
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці „Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта”)	Неприйняття нормативно-правового акта призведе до збільшення витрат часу на складання та заповнення платниками Звіту внаслідок незрозумілості заповнення Звіту. У часовому еквіваленті з розрахунку витрат на 1 суб'єкта господарювання час на заповнення Звіту у середньому складатиме 5 годин. $5 \text{ (годин)} * 28,31 \text{ грн/год.} = 141,55 \text{ грн/рік.}$ Сумарний обсяг витрат платників, які подаватимуть Звіт, в середньому за рік становитиме 328396 грн/рік: $328396 \text{ грн/рік (141,55 * 2320}^1\text{)}$ ¹ Кількість платників податку, які подають Звіт.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Альтернатива 1 дає змогу: досягнути цілі державного регулювання; виконати вимоги Закону № 466 щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність до положень цього закону; привести форму Звіту у відповідність до положень Кодексу; складати Звіт платниками з урахуванням положень Кодексу
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 не дає можливості: виконати вимоги Закону № 466; скласти Звіт платниками з урахуванням положень Кодексу; досягнути цілі державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Дас змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання. Так, у разі прийняття проекту наказу буде забезпечено: 1) виконання прямих норм Закону № 466 щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим законом; 2) приведення у відповідність до положень Кодексу форми Звіту про контрольовані операції; 3) приведення у відповідність до положень Кодексу Порядку	Основні витрати держави пов'язані з опрацюванням працівниками територіальних органів ДПС Звітів, наданих платниками податків. Водночас додаткові витрати держави та суб'єктів господарювання відсутні	Найоптимальніша серед запропонованих альтернатив. Проектом наказу форма Звіту приводиться у відповідність до положень Кодексу. Внесені зміни до форми Звіту забезпечать потребу у врегулюванні питання щодо: приведення у відповідність до положень Кодексу Порядку заповнення Звіту про контрольовані операції та

	заповнення Звіту про контрольовані операції та конкретизація його положень з метою спрощення для платників складання Звіту; 4) уникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками при застосуванні положень Кодексу з питань складання Звіту		конкретизація його положень з метою спрощення для платників складання Звіту; уникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками при застосуванні положень Кодексу з питань складання Звіту; покращення адміністрування та спрощення обробки поданих платниками Звітів, що в цілому надає вигоду платникам податку та територіальним органам ДПС. Відповідає вимогам нормопроектальної техніки
Альтернатива 2	Відсутні	Залишення без змін форми Звітів може призвести до: 1) невиконання прямих норм Закону № 466; 2) збільшення витрат часу на складання та заповнення платниками Звітів; 3) ускладнення адміністрування Звітів; 4) виникнення помилок при заповненні Звіту; 5) виникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками податку з питань складання Звіту; 6) збільшення кількості звернень та скарг на дії посадових осіб контролюючих	Не узгоджується із вимогами чинного законодавства. Ускладнення адміністрування пов'язане з обробкою Звітів, а саме показників, не передбачених чинною формою Звітів

		органів та витрат робочого часу на їх розгляд	
--	--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання. Так, у разі прийняття проекту наказу буде забезпечено: 1) виконання норм Закону № 466 щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим законом; 2) практичну реалізацію норм Кодексу, що набули чинності з 23.05.2020.	Проект наказу є підзаконним актом, який не потребує зміни відповідних норм Кодексу
Альтернатива 2	Альтернатива 2 призведе до збільшення помилок при заповненні Звіту, до збільшення кількості звернень та скарг на дії посадових осіб контролюючих органів та витрат робочого часу на їх розгляд	Неприведення наказу у відповідність до чинного законодавства призведе до виникнення законодавчої колізії

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту наказу дасть змогу виконати вимоги Закону № 466 та реалізувати норми Кодексу, що набули чинності з 23.05.2020, з урахуванням внесених цим законом змін, зокрема, щодо:

визначення терміну «пов'язані особи» (для цілей трансфертного ціноутворення), яким, зокрема, збільшено поріг пов'язаності з 20 до 25 відсотків та запроваджено нову категорію пов'язаних осіб – «утворення без статусу юридичної особи» (підпункт 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Кодексу);

особливостей застосування методів трансфертного ціноутворення для контрольованих операцій з сировинними товарами та використання переліку джерел інформації для отримання котирувальних цін для таких товарів (підпункти 39.3.3.4 – 39.3.3.8 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 Кодексу);

зазначення платниками податків використаних джерел інформації з метою забезпечення виконання вимог щодо обґрунтування в документації з трансфертного ціноутворення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки» (підпункт 39.4.6 пункту 39.4 статті 39 Кодексу);

використання під час здійснення перевірок з питань дотримання принципу «витягнутої руки» тих самих джерел інформації, що їх використовував платник податків (підпункт 39.5.3.2 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 Кодексу).

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проекту наказу, яким вносяться зміни до форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції.

Прийняття проекту наказу дасть змогу конкретизувати окремі положення при заповненні Звіту про контрольовані операції, привести їх у відповідність до чинного законодавства, що забезпечить правильне застосування чинного податкового законодавства з питань встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки».

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу не передбачає додаткових витрат ДПС у частині внесення змін до форми та Порядку складання Звіту та відбуватиметься в межах фінансування ДПС без залучення сторонніх організацій.

М-Тест не проводився у зв'язку з тим, що відсутні суб'єкти малого підприємництва, на яких впливає дія регуляторного акта.

Проведеним аналізом встановлено, що станом на 01.01.2020 кількість потенційних платників податків, які повинні подавати Звіт про контрольовані операції, становить до 2320 суб'єктів господарювання.

У часовому еквіваленті з розрахунку витрат на 1 суб'єкта господарювання час на заповнення Звіту у середньому становитиме 4 години:

$$4 \text{ (години)} * 1 \text{ (річний)} = 4 \text{ год./рік.}$$

У вартісному еквіваленті з розрахунку мінімальної погодинної оплати праці— 28,31 грн/год.:

$$4 \text{ (години)} * 28,31 \text{ грн/год.} = 113,24 \text{ грн/рік.}$$

Загальна сума витрат платників податку, які подаватимуть Звіт, в середньому за рік становитиме 262716,80 грн/рік. ($113,24 * 2320^1$).

¹Кількість платників, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта в частині складання Звіту.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта необмежений.

Регуляторний акт розроблено відповідно до положень Кодексу. У разі внесення змін до Кодексу регуляторний акт має бути приведений у відповідність із такими змінами.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показником результативності регуляторного акта є внесення змін до Звіту, форму та Порядок складання якого приведено у відповідність до положень Кодексу.

Додатковими показниками результативності регуляторного акта є: унормування порядку звітування про контрольовані операції;

кількість суб'єктів господарювання, що здійснили контрольовані операції протягом звітного періоду;
кількість поданих Звітів;
кількість неподаних або поданих з порушенням встановлених строків Звітів;
кількість поданих Звітів, до яких включено інформацію не про всі, здійснені протягом звітного періоду, контрольовані операції;

суми застосованих податковими органами штрафних санкцій – за результатами податкового контролю;

надходження до Державного бюджету України сум штрафних санкцій, застосованих податковими органами за результатами контрольно-перевірочних заходів, під час яких було встановлено порушення вимог податкового законодавства.

Подання Звіту платниками податків матиме вплив на розмір надходжень до бюджету.

Загальна кількість платників, які підпадуть під дію регулювання цього акта, становитиме до 2320 суб'єктів господарювання.

Внесення змін до форми та Порядку складання Звіту забезпечується фахівцями ДПС без залучення сторонніх організацій.

Поінформованість платників податку щодо основних положень регуляторного акта є високою. Проект акта розміщено для громадського обговорення в мережі Інтернет на офіційному веб-порталі Мінфіну: Головна – Законодавство – Проекти регуляторних актів для обговорення. Після прийняття акта його буде оприлюднено у засобах масової інформації.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через один рік шляхом проведення аналізу звітування платниками податків про контрольовані операції за звітний період та результатів контрольно-перевірочних заходів, під час яких було встановлено порушення вимог податкового законодавства та застосовано відповідні штрафні санкції, а також збирання пропозицій та зауважень до нього.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюватимуться раз на кожних три роки, починаючи з дня закінчення заходів повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності цього акта буде здійснюватися ДПС статистичним методом – за допомогою аналізу звітування про контрольовані операції та результатів контрольно-перевірочних заходів.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО